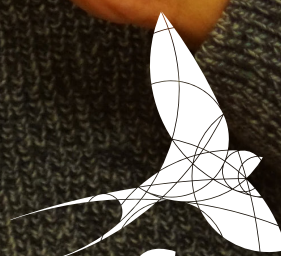

RUIM EEN EEUW NEDERLANDSE
BROEDVOGELS IN BEWEGING

VERSCHENEN OF VERDWENEN

SOVON
VOGELONDERZOEK
NEDERLAND

Sovon

Jaarverslag 2021

Inhoudsopgave

3 Inleiding

4 Het jaar in vogelvlucht

- Vogels
 - Sovon-tellers
 - Andere hoogtepunten
-

5 Maatschappelijke rol

- Missie, doel en kernwaarden
 - Kernactiviteiten
 - Organisatie
 - Financiën
 - Risicomanagement
 - Samenwerking en partners
 - Verantwoord ondernemen
 - Wet en Regelgeving
 - Toekomst
-

9 Activiteiten & thema's

- Vereniging
 - Monitoring
-

13 Toepassingen

15 Publicaties

- Sovon-Nieuws
 - Limosa
 - In 2021 verschenen Sovon-rapporten
 - In 2021 verschenen (populair) wetenschappelijke publicaties
-

16 Sovon in het nieuws

- Sociale media
-

19 ANBI

- Giften en donaties
 - Liveatlas belangrijkste bestedingsdoel
 - Rob Goldbach Publicatie Fonds
-

20 Organisatie in 2021

- Bestuur: leden en nevenfuncties
- Wetenschappelijke begeleidingscommissie
- Ledenraad
- Vrijwillige coördinatoren
- Medewerkers bureau Sovon
- Vrijwilligers bureau Sovon
- Stagiairs

Colofon

Dit is een uitgave van Sovon Vogelonderzoek Nederland.
Samenstelling: Carolyn Vermanen
Eindredactie: Marwa Kawelaars
Vormgeving: John van Betteray
Foto inzet omslag: Harvey van Diek

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Tel. 024 7 410 410
info@sovon.nl
www.sovon.nl

Inleiding

De hoop dat de in 2020 uitgebroken coronapandemie het daaropvolgende jaar zou verminderen of wellicht zelfs zou uitdoven, werd al snel de grond ingeboord; 2021 stond voor een groot deel opnieuw in het teken van covidgerelateerde maatregelen. Een belangrijk verschil was wel dat er meer gewinning was: iedereen had zich meer aangepast en de technische ondersteuning voor het nieuwe werken was verder ontwikkeld. De wens om intensief contact te blijven houden met de tellers gedurende alle telseizoenen bleef onverminderd groot. Dankzij een grote inzet en hoge mate van flexibiliteit bij iedereen is dit ook goed gelukt. Het moest vaak anders dan gewenst of gepland, maar het gebeurde wel. Ook omdat online faciliteiten goed konden worden ingezet. Mede daardoor was de deelname aan de telprojecten in 2021 opnieuw op een heel goed niveau waarvoor alle betrokkenen een groot compliment verdienen.

De werkomstandigheden waren in 2021 niet ideaal: veel thuiswerken, weinig direct contact met collega's, weinig uitwisseling met het werkveld en vaak het privéleven er 'even' tussendoor moeten plooiën. Dat Nederland eind 2021 opnieuw in lockdown ging, viel dan ook zwaar tegen; de Landelijke Dag moest wederom online worden gehouden en andere sociale evenementen vielen weg.

Ondanks deze lastige omstandigheden was er veel werk te verzetten. De opdrachtenportefeuille was gedurende het hele jaar goed gevuld en er zijn veel projecten afgerond. In financieel opzicht was het een heel goed jaar: de hoogste omzet ooit en een heel mooi financieel resultaat waardoor de financiële basis van Sovon verder is versterkt.

In 2021 is de nieuwe Meerjarenvisie 2022-2025 opgesteld en door de Ledenraad in november goedgekeurd. Het vormt het kader voor de activiteiten van de vereniging de komende jaren.

Dit jaarverslag beschrijft de belangrijkste resultaten bij de meetnetten en het onderzoek, naast ontwikkelingen binnen de organisatie. Een blik in de toekomst ontbreekt uiteraard niet.

Veel leesplezier!

Check. Ook 2021 stond in het teken van Covid-maatregelen. »
Foto: Harvey van Diek

Het jaar in vogelvlucht

Op Griend gezenderde Visdief
Foto: Bram Ubels

Vogels

- Begin juni 2021 werden 29 Visdieven in het Waddengebied voorzien van een zender om te onderzoeken hoe ver zij moeten vliegen om voedsel te vergaren voor hun jongen. Ze worden gevolgd in het kader van het programma Wij&Wadvogels.
- In 2021 zagen we op Texel het eerste zuivere broedgeval van de Struikrietzanger, een primeur voor Nederland.
- In de zomer van 2021 verbleven maar liefst 130.000 ruiende Bergeenden in de Nederlandse Waddenzee. De Waddenzee is van steeds groter belang voor deze soort.

Sovon-tellers

- Sovon startte met een nieuwe online cursus water- en wintervogels, gericht op herkenning en ecologie. Met 250 deelnemers (en nog meer belangstellenden op de wachtlijst) smaakt dit naar meer.
- Jan Beekman van de zwanenwerkgroep van Avifauna Groningen werd Vrijwilliger van het Jaar 2021. Naast dat hij al tientallen jaren actief is als teller, kreeg hij de prijs vooral voor zijn tomeloze inzet voor het (ring) onderzoek naar de Knobbelzwaan.
- Vincent Sanders uit Kekerdom ontving de Stimulansprijs. Met zijn 27 jaar weet hij de BMP-telgroep in de Ooijpolder bij Nijmegen op enthousiaste wijze te coördineren.

Andere hoogtepunten

- In juni ging redacteur van het eerste uur Fred Hustings met pensioen. Onder zijn hoede verschenen talloze rapporten, 35 jaargangen van Sovon-Nieuws en drie vogelatlassen.
- Van 17 juli 2021 t/m 9 januari 2022 was de vogeltentoonstelling Vogelpracht te zien in Teylers Museum te Haarlem. Sovon werkte mee bij de samenstelling.
- In oktober verscheen bij de KNNV Uitgeverij onze *Veldgids Vogels Vergelijken*. De gids speelt onder andere een belangrijke rol bij de opleiding van nieuwe vrijwilligers.
- Tijdens de Landelijke Dag werd het boek *Verschenen of verdwenen, ruim een eeuw Nederlandse broedvogels in beweging* gepresenteerd. Uitgebracht door Kosmos Uitgeverij en samengesteld door diverse Sovon-auteurs, met Fred Hustings in het bijzonder.

Maatschappelijke rol

Missie, doel en kernwaarden

De vogelbevolking van ons land is continu in beweging. Samen brengen de onderzoekers en duizenden vrijwillige vogeltellers van Sovon de ontwikkelingen in aantallen en verspreiding van vogels in kaart. Vervolgonderzoek geeft ons inzicht in de oorzaken van veranderingen. Deze kennis maken we beschikbaar voor beleidsmedewerkers en beheerders, vogelaars en ecologen. Zo voorzien we de maatschappij van feiten over vogels.

We opereren daarbij onafhankelijk en neutraal, gericht op hoge kwaliteit en toepasbaarheid voor de gebruiker.

Kernactiviteiten

Met de meetnetten volgen we volgens duidelijke richtlijnen en methoden voor het veldwerk de ontwikkelingen van alle in Nederland in het wild voorkomende vogelsoorten. We faciliteren de tellers met gebruikersvriendelijke invoermodules voor telefoon, tablet en de computer. De resultaten van hun activiteiten worden op vele manieren ingezet, zowel via de website van Sovon als in advies- en onderzoeksprojecten. Daarbij gaat veel aandacht uit naar het achterhalen van de (mogelijk) onderliggende oorzaken van de trends. Wat we daarbij kunnen oppak-

Door de tellingen van duizenden deskundige vogelaars weten we hoe het onze vogels vergaat. Hartelijk dank aan alle tellers in 2021!

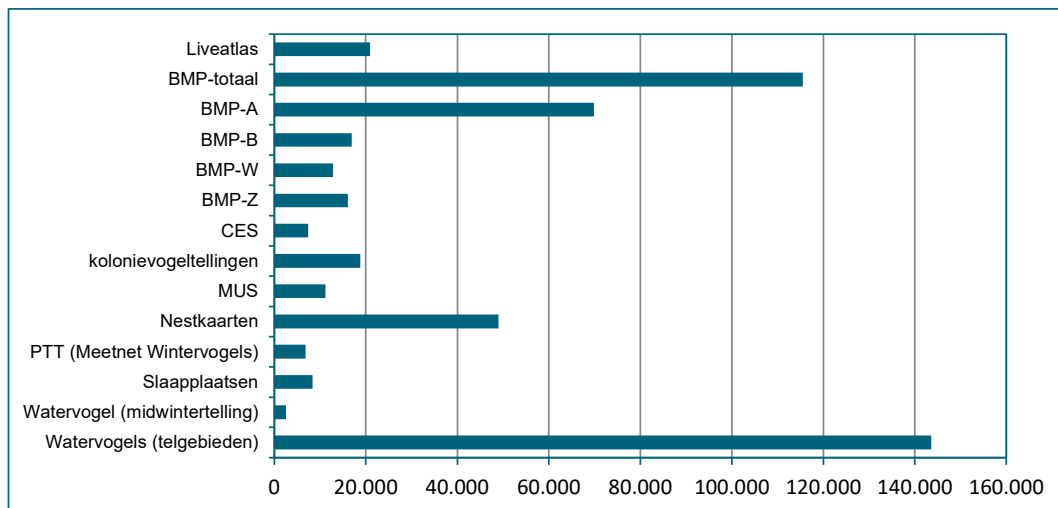
ken is grotendeels afhankelijk van de vragen van onze opdrachtgevers.

Uiteraard krijgt de communicatie over de resultaten en opleiding van nieuwe tellers veel aandacht; de vrijwilligers moeten immers hun inzet kunnen ervaren als een zinvolle én plezierige tijdsbesteding.

Sovon kan rekenen op de grote inzet van vele duizenden deskundige vogelaars die aan één of meer meetnetten meedoen. Zij zijn de ogen en oren in het veld en hun tellingen vormen de basis voor de benodigde kennisvermeerdering.

➤ Onderzoek geeft ons inzicht in de oorzaken van veranderingen in vogelaantallen en -verspreiding. Foto: Gerard Troost

Figuur 1. Vrijwilligersinspanning per telproject in uren in 2021: in totaal ongeveer 270 mensjaren!

In 2021 speelden de COVID-19 gerelateerde maatregelen een grote rol. Desondanks zijn de tellingen in de meeste meetnetten nauwelijks verminderd; de watervogeltellingen zijn iets minder uitgevoerd, de MUS-tellingen daarentegen juist iets meer, terwijl ook meer tellingen zijn ingevoerd via LiveAtlas.

Organisatie

De vereniging Sovon heeft een ledenraad en een bestuur die het beleid van de vereniging controleren en waar nodig of gewenst ondersteunen en bijsturen. Het bureau op de campus van de Radboud Universiteit in Nijmegen is de hoofdvestiging waar circa 55 medewerkers werken; in Leeuwarden en bij het NIOZ op Texel werken drie respectievelijk twee medewerkers.

Uit elk van de twintig Sovon-districten worden twee vertegenwoordigers in de ledenraad gekozen voor een periode van maximaal acht jaar. De ledenraad vergaderde in 2021 driemaal met het bestuur. In juni en oktober waren er digitale vergaderingen vanwege de covid-beperkingen. Gelukkig kon de ledenraad in augustus wel bij elkaar komen in de Biesbosch, inclusief een geslaagde vaarexcursie. Naast het bespreken van de formele onderwerpen zoals de jaarrekening en begroting, heeft de ledenraad zich intensief bezig gehouden met de nieuwe Meerjarenvisie. In de oktobervergadering stelden zij die visie vast. Andere onderwerpen die met de Ledenraad zijn besproken, waren een voorstel tot een verhoging van de contributie, het toepassen van criteria bij de selectie van adverteerders en partners, de introductie van een digitaal lidmaatschap en de mogelijkheden om in het werk van Sovon aandacht te besteden aan het vergroten van de diversiteit.

Jaarlijks kiest een jury bestaande uit twee leden namens de ledenraad en een lid uit het bestuur van Sovon de Vrijwilliger van het Jaar. De jury van 2021 bestond uit Jan Lohuis en Ed ter Laak namens de ledenraad en Ben van Os vanuit het bestuur (zie elders in het jaarverslag).

Het bestuur van Sovon houdt zich bezig met de toetsing

en vaststelling van het beleid op hoofdlijnen en legt verantwoording af over het gevoerde beleid aan de ledenraad. In 2021 hebben Susan Kaak en Marcel Visser het bestuur verlaten omdat zij aan het einde van hun tweede termijn waren gekomen. Zij zijn opgevolgd door Mark Giesbers en Bart Nolet.

De dagelijkse leiding van het kantoor is gedelegeerd naar directeur Theo Verstrael die daarbij wordt ondersteund door de drie afdelingshoofden Julia Stahl (Onderzoek), Carolyn Vermanen (Communicatie & Bedrijfsvoering) en Rob Vogel (Monitoring). Bestuur en directie vergaderden vijfmaal in 2021 met de directie over de financiën, het personeelsbeleid, de werkwijze van de nieuwe Wetenschappelijke Begeleidingscommissie en de besteding van de bestemmingsreserve. Tevens werd driemaal met het managementteam en direct betrokken teamleiders gesproken over concepten van de Meerjarenvisie.

Zowel het lidmaatschap van het bestuur als van de ledenraad zijn onbezoldigde functies. In de bijlage staat

De dagelijkse leiding van het bureau berust bij Theo Verstrael
Foto: Harvey van Diek

een overzicht van bestuursleden en hun nevenfuncties en de ledenraadsleden.

In de eerste helft van het jaar zijn vijf nieuwe medewerkers aangetrokken terwijl in de loop van het jaar een medewerker met pensioen is gegaan en twee medewerkers elders een baan hebben gevonden. Op 31 december 2021 waren 62 medewerkers bij Sovon in dienst, dat was gemiddeld over het jaar 53,6 fte.

Het ziekteverzuim lag in 2021 ondanks de pandemie opnieuw lager dan in het voorafgaande jaar.

Financiën

De totale omzet van ruim €5,5 miljoen in 2021 was opnieuw de hoogste ooit. Daarnaast was opvallend dat er meer directe uren zijn geschreven dan was begroot. Dat er vanwege de pandemie geen cursussen, opleidingen en congressen zijn geweest, heeft hierbij zeker een rol gespeeld. Het financieel resultaat kwam met €400.148 zeer ruim boven de begrote €13.245 uit. Lagere personeelskosten en een gedurende het hele jaar goed gevulde opdrachtenportefeuille droegen daar aan bij. Het financieel resultaat is deels gebruikt om de voor Sovon beoogde continuïteitsreserve op orde te houden. Van het resterende deel zullen in overleg met bestuur en ledenraad de komende jaren extra verenigingsprojecten worden gerealiseerd.

Voor het financieel overzicht verwijzen we naar de samenvatting van de jaarrekening, inclusief het bestuursverslag.

Risicomanagement

Gelouterd door de ervaringen uit 2020 konden de tellers in de meetnetten snel en adequaat worden geadviseerd over het veldwerk voor de tellingen. Mede daardoor is er nauwelijks sprake geweest van minder deelname aan de tellingen.

Als gevolg van de steeds lagere rente zijn banken er toe overgegaan om rente in rekening te brengen over saldi boven een drempelbedrag. Om waar mogelijk te voorkomen dat rente betaald moest worden, is gericht aandacht besteed aan het zo goed mogelijk spreiden van de liquide middelen over diverse banken en zijn (met name de grotere) facturen snel betaald.

Samenwerking en partners

Sovon werkt met veel verschillende organisaties en instellingen samen om haar doelen te bereiken. De Rijksoverheid (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Rijkswaterstaat) en de provincies stuurden ook in 2021 gezamenlijk het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) aan waarin het merendeel van de Sovon meetnetten is ondergebracht. Daarbij deed Sovon projecten voor en soms ook met Vogelbescherming Nederland, Wageningen Environmental Research, terreinbeherende organisaties waaronder Natuurmonumenten en de Bosgroep

zuid, universiteiten, bedrijven en groene adviesbureaus.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vervult al jarenlang met verve de rol van kwaliteitsbewaker van de meetnetten en is mede hierom belangrijk bij de inhoudelijke en kwalitatieve optimalisatie van de projecten.

Omdat het achterhalen van de mogelijke oorzaken van veranderingen in verspreiding en aantallen van vogels steeds belangrijker wordt, is inbreng van kennis vanuit andere instituten zoals het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO), het Vogeltrekstation en diverse universiteiten cruciaal. Daarin vervult het Centre for Avian Population Studies (CAPS) een belangrijke stimulerende rol. Met de toegenomen belangstelling voor dierziekten is het Dutch Wildlife Health Centre een belangrijke partner geworden in het onderzoek naar de verspreiding van vogelziekten. Met de grote uitbraak van aviaire influenza in 2021 is deze samenwerking alleen maar belangrijker geworden.

Binnen het samenwerkingsverband Natuurplaza, waarin naast Sovon ook Stichting Bargerveen, Zoogdiervereniging en RAVON/FLORON participeren, worden huisvestingszaken afgestemd en wordt gewerkt aan verdere kennisontwikkeling over exoten in het Nederlands Expertisecentrum Exoten (NEC-E) en over innovatieve oplossingsrichtingen als Healthy Landscapes. Met de instelling namens Natuurplaza van de bijzondere leerstoel Integrated Conservation Biology in 2016, die wordt bekleed door Ruud Foppen van Sovon, is de samenwerking inhoudelijk verder versterkt. De samenwerking met de soortenorganisaties loopt via gezamenlijke projecten zoals Jaarrond Tuintelling en door inzet via het beheer en verdere ontwikkeling van de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF).

Sovon is in internationaal verband actief in de European Bird Census Council, waar initiatieven worden ontplooid om betrouwbare informatie over verspreiding en trends van wilde vogels in het Europese continent te bundelen ten behoeve van internationaal beleid, in versterking van de monitoring langs de East-Atlantic Flyway inclusief het internationale Waddengebied en in werkzaamheden die voortvloeiden uit de African-Eurasian Migratory Waterbird Agreement (AEWA).

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

De verdere uitbouw van het MVO-beleid gaat in kleine stappen, mede vanwege de beperkingen als gevolg van pandemie. De CO2 uitstoot van de in 2021 met auto en vliegtuig afgelegde kilometers worden via GreenSeats gecompenseerd, door optimaal gebruik te maken van online informatie-uitwisseling wordt het papierverbruik verder teruggedrongen en bij de keuze voor adverteerders en partners worden duurzaamheidscriteria toegepast. Gedurende het jaar is een milieubeleidsplan opgesteld dat een kader geeft voor verdere MVO-maatregelen.

In het kader van Duurzame Inzetbaarheid is begin 2021

« *Sovon-gegevens werden ingezet ten behoeve van vogelrijke kustgebieden. Foto: Harvey van Diek*

aan alle medewerkers die daarvoor belangstelling hadden een Preventief Medisch Onderzoek aangeboden.

Wet- en regelgeving

Bij het uitvoeren van projecten houdt Sovon zich aan de zorgplicht conform de vergunningen en ontheffingen die zij heeft voor het uitvoeren van vogelonderzoek, inclusief het controleren van nesten en het vangen en zenderen van vogels. De organisatie heeft een koepelvergunning in het kader van de nieuwe Wet op de Dierproeven en ziet toe op het verantwoord omgaan met vogels die worden gevangen ten behoeve van onderzoek.

De functionaris gegevensbescherming (Rob Vogel) ziet erop toe dat Sovon handelt conform haar eigen privacyverklaring en de regels van de AVG. Tellers, leden en andere personen waarvan Sovon persoonsgegevens beheert, kunnen hierover vragen stellen via privacymedewerker@sovon.nl.

De kern van het privacybeleid van Sovon is dat we nooit persoonsgegevens leveren of ter inzage verstrekken aan derden (alle anderen dan Sovon en de persoon in kwestie). Alleen 'verwerkers' zoals postbezorgers van Sovon-Nieuws kunnen tijdelijk en alleen voor dat doel over persoonsgegevens beschikken.

Toepassingen

Trends en informatie over de (veranderingen in) verspreiding zijn onder meer gebruikt voor analyses naar de gevoeligheid van Wespenspiegels voor windturbines op de Veluwe, onderzoek naar de vogelgriep, maatregelen voor herstel van weidevogelhabitat en voor behoud van vogelrijke kustgebieden onder grote recreatiedruk. Informatie van Sovon wordt daarnaast regelmatig door derden gebruikt in juridische procedures. Zie verder bij het hoofdstuk 'Toepassingen'.

Blik op de toekomst

Ondanks twee jaren van afwisselend beperkende maatregelen die grote impact hadden op het dagelijkse leven stond Nederland er in 2021 economisch niet slecht voor. De goede perspectieven zijn door het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende geopolitieke onzekere situatie onzekerder geworden. Op korte termijn lijkt dat voor het werkveld waarin Sovon actief is echter niet tot drastische veranderingen te leiden. Bij overheden leven nog altijd heel veel vragen over hoe op een goede manier rekening te houden met de Europese Vogelrichtlijn, waarbij de grote maatschappelijke transitie op het gebied van energie, landbouw en wonen veel kennisvragen oproepen. De grote en lang aanhoudende uitbraak van vogelgriep komt daar nog eens bij. De unieke kennis van Sovon op het gebied van de Vogelrichtlijn en ruimtelijke- en populatiemodellering maakt dat de verwachting gerechtvaardigd is dat ook de komende paar jaar er veel opdrachten voor Sovon zullen zijn. In de loop van 2022 zal daarom de formatie worden uitgebreid met minimaal drie nieuwe medewerkers.

In 2023 bestaat Sovon 50 jaar. Dat jubileum zal worden opgeluisterd met diverse activiteiten waaronder tenminste een extra feestelijke Landelijke Dag, een jubileumuitgave en een symposium, naast enkele sociale evenementen voor de (oud-)medewerkers.

Met de nieuwe website waaronder de vernieuwde soortenpagina's en door continu te blijven investeren in de online faciliteiten voor invoer en inzien van gegevens, gekoppeld aan een goede zichtbaarheid van Sovon op allerlei platforms, blijven we investeren in het binden van tellers.

Activiteiten & thema's

Vereniging

Landelijke Dag

Op zaterdag 27 november vond de Landelijke Dag plaats. Hoewel het er lange tijd naar uitzag dat het evenement fysiek kon plaatsvinden, moesten we vanwege de coronapandemie opnieuw omschakelen naar een geheel digitale uitvoering. Met drie parallelle streams van lezingen en interviews met auteurs van pas verschenen boeken werd een inspirerend programma gebracht. Tussen de lezingen door was er ruimte voor informatie en demo's van onze optiekpartners. 1.655 mensen gaven zich vooraf op, dat is iets minder dan gebruikelijk. Naderhand werden de lezingen veel teruggekeken op het YouTube kanaal van Sovon.

Werving en opleiding

Als landelijke organisatie laten we ons gezicht graag op zo veel mogelijk plekken zien. Zo houden we warm contact met de achterban van duizenden waarnemers. Lezingen en cursussen worden normaal gesproken in het hele land gegeven, maar vanwege de pandemie gaven we BMP-cursussen online met praktijkbijeenkomsten in kleine groepjes in het veld. Zo werden acht BMP-cursussen gegeven met in totaal 121 deelnemers. De in 2020 gestarte en gewaardeerde reeks van online workshops en webinars werd voortgezet: AviNest en Nestkaart, lastige geluidduo's bij stadsvogels, determinatie van kleine meeuwen, en de workshop Punt Transect Tellingen. Er waren telkens zo'n 50 tot 300 live kijkers, maar nog veel meer mensen keken de video's later terug op YouTube. Nieuw in 2021 was de water- en wintervogelcursus van

Op de Landelijke Dag presenteerde Rob Buiters een boekenprogramma. Foto: Harvey van Diek

⚡ Winnaar van de stimulansprijs Vincent Sanders, neemt de felicitaties in ontvangst van Carolyn Vermanen, hoofd communicatie van Sovon, en van Paul Gnodde, voorzitter van de VWG Nijmegen. Foto: Harvey van Diek

tien online lessen gedurende het winterseizoen. Bij 250 deelnemers werd de inschrijving gesloten; zo'n 100 mensen belandden op de wachtlijst voor volgend seizoen. De nadruk bij deze cursus ligt op de herkenning en ecologie van soorten. Een mooie mix van belangstellenden en waarnemers die hun kennis wilden verdiepen deed mee.

Hulde

Vrijwilligers zijn essentieel voor de vereniging Sovon. We prijzen ons gelukkig met een grote en vooral trouwe groep van tellers. Jaarlijks ontvangen vrijwilligers die 25 jaar betrokken zijn een bedankje en wordt hun naam opgenomen op onze Wall of Fame. In 2021 werden er 81 tellers toegevoegd en inmiddels bevat deze lijst meer dan 1.400 namen.

Als Vrijwilliger van het Jaar werd door de jury unaniem gekozen voor Jan Beekman van de zwanenwerkgroep van Avifauna Groningen. Naast jarenlang deelnemer aan tellingen is hij sinds jaar en dag in de weer met onderzoek aan Knobbelzwanen. Bestuurslid Ben van Os 'overviel' Jan op zijn werk om hem zijn dik verdiende oorkonde en de daarbij behorende originele tekening van Elwin van der Kolk te overhandigen.

In 2021 werd voor de tweede maal de Stimulansprijs uitgereikt, bedoeld voor waarnemers die in korte tijd opmerkelijke inzet, lef en initiatief tonen, ditmaal aan Vincent Sanders uit Kekerdom. Met zijn 27 jaar weet hij de BMP-telgroep in de Ooijpolder bij Nijmegen op enthousiaste wijze te coördineren en bij de les te houden.

Monitoring

Jaarlijks steken we, samen met partnerorganisaties, veel energie in de monitoring van broed-, water- en wintervogels. Zo zijn in 2021 in ruim tweeduizend steekproefgebieden broedvogels geteld en op bijna zevenhonderd routes wintervogels, een record. In ruim vijftig Natura 2000-gebieden zijn slaappleaatsen van negentien vogelsoorten geteld, terwijl watervogels in het winterhalfjaar maandelijks integraal werden gevolgd in vele monitoringgebieden. De resultaten zijn beschreven in twee uitgebreide en rijk geïllustreerde jaarrapporten en samengevat in de jaarlijkse Vogelbalans. Voor 2021 zijn de volgende ontwikkelingen te melden:

Corona

De impact van de coronamaatregelen was in 2021 geringer dan in 2020. Er was geen sprake van beperkingen bij het betreden van gebieden. Omdat andere beperkende maatregelen rondom reizen, sporten en dergelijke deels nog wel aan de orde waren, heeft een deel van de tellers zelfs meer tellingen verricht dan in andere jaren. Zo participeerden in het Meetnet Urbane Soorten in 2021 ruim 1.050 (mede)tellers, tegen 850 in 2020. Fysieke bijeenkomsten binnen waren een groot deel van het jaar nog niet mogelijk. In plaats daarvan organiseerden we online-cursusavonden, naast kleinschalige, binnen de geldende covidregels passende veldbezoeken. Een aan het begin van het veldseizoen gegeven webinar over 'de basics van het Broedvogel Monitoring Project (BMP)' trok ruim 1.800 geïnteresseerden. Dat grote bereik en de waardering maakte dat we hebben besloten om online trainingen ook post-covid onderdeel te laten blijven van de opleidingsstrategie.

Broedvogelmonitoring

Het tellen van broedvogels in boerenland is onverminderd belangrijk, bijvoorbeeld om de gevolgen van het beleidsprogramma Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer te evalueren. De monitoring van boerenlandvogels is een gezamenlijke inspanning van Sovon-vrijwilligers en provincies. In 2021 besteedden we hier extra aandacht aan, onder andere met een serie van nieuwsbrieven aan deelnemers van het Meetnet Agrarische Soorten (MAS). MAS-tellers gaven aan deze uitgebreidere feedback te waarderen, en nieuwe tellers zijn in het boerenland van start gegaan. Daarnaast is de MAS-telhandleiding geactualiseerd, mede op basis van regelmatig terugkerende vragen van waarnemers.

In natuurgebieden is goede samenwerking met terreinbeherende organisaties cruciaal voor een effectieve broedvogelmonitoring. Naast landelijke afspraken over samenwerking is het contact met regionale monitoringboswachters aanbevelingswaardig voor afstemming

over het aansturen van lokale vrijwilligers(groepen), prioritering van het promoten van vacante telgebieden en afstemming in het terugkoppelen van telresultaten aan vrijwilligers, waarbij ook de terreinbeheerders 'live' mee kunnen kijken met de vorderingen.

Monitoring broedsucces

Om de gegevensverzameling van nestmonitoring te stimuleren, werd voorafgaand aan het broedseizoen 2021 de definitieve versie van de nieuwe mobiele invoerapplicatie AviNest (Android) gelanceerd. De applicatie is onder de aandacht gebracht bij waarnemers met een live workshop via YouTube, waarin de functies van de applicatie uitgebreid werden toegelicht en waarin vragen konden worden beantwoord. De workshop is inmiddels meer dan 1.000 keer bekeken.

In de Nederlandse Waddenzee wordt het broedsucces van tien soorten kustbroedvogels jaarlijks gevolgd. Een nieuw rapport over lange termijntrends in broedsucces liet zien dat de meeste soorten te weinig jongen grootbrengen om de populatie op peil te houden.

Een analyse van de ringvangsten op de 41 ringstations van het Constant Effort Sites project (uitgevoerd samen met Vogeltrekstation) leerde dat in 2021 relatief weinig jonge zangvogels werden grootgebracht. De resultaten werden beschreven in een uitgebreide nieuwsbrief.

Derde jaar LiveAtlas

Het jongste telproject van Sovon werd eind 2018 gelanceerd en de deelname groeit nog steeds. Deze manier van monitoring is laagdrempelig en vrijblijvend, en legt een basis voor jaarrond verspreidingsonderzoek en live fenologie-onderzoek, ook buiten de perioden in het jaar waar de meetnetten op gericht zijn (bijvoorbeeld trekvogels die slechts kort in Nederland verblijven). Inmiddels kunnen ook streeplijsten van dagvlinders, libellen, sprinkhanen en zoogdieren worden doorgegeven om bij te dragen aan de landelijke verspreidingsmonitoring van

deze diergroepen. In 2021 werd tevens een exportmogelijkheid gerealiseerd waarmee waarnemers die lijstjes invoeren voor LiveAtlas de gegevens automatisch kunnen doorsturen naar hun account op Waarneming.nl. Met deze vorm van samenwerking willen beide organisaties hun gebruikers beter bedienen.

Monitoring watervogels

Ondanks de hoge teldekking zijn we voor het Meetnet Watervogels doorlopend bezig met de werving van nieuwe tellers. Vooral een gebiedsgerichte aanpak is daarbij succesvol: persoonlijke benadering en begeleiding van tellers in de buurt van vacante telgebieden, met extra aandacht voor de Natura 2000-gebieden. In de winter van 2021/22 is een nieuwe reeks van zes webinars gegeven, die dieper ingingen op de herkenning en het tellen van verschillende watervogelgroepen. Deze webinars zullen daarna als aanvullende verdieping op de reeds bestaande online zelfstudie cursus worden aangeboden. Die online watervogel cursus zelf wordt nog steeds regelmatig gebruikt, onder andere door studenten van hogescholen. Cursisten worden na afloop persoonlijk door Sovon benaderd om een gebied te gaan tellen. Dit is in dertien procent van de gevallen succesvol.

Omdat gegevens van zeetrekellingen sinds een aantal jaren worden gebruikt om populatietrends van een selectie van watervogels te berekenen, maakten we in 2021 twee nieuwsbrieven om het telwerk van zeetrekters te stimuleren.

Slaaplaatstellingen Halsbandparkieten

Tijdens twee weekenden in december 2021 en januari 2022 organiseerden we een landelijke telling van Halsbandparkieten op slaapplaatsen. Ruim honderd vrijwilligers hielpen mee en brachten de aantallen van deze uitheemse soort in kaart. De laatste slaaplaatstelling in de winter van 2014/15 leverde 9.600 Halsbandparkieten op. De nieuwe telling resulteerde in bijna 22.000 Halsbandparkieten; in zeven jaar tijd is hun aantal dus meer dan verdubbeld. De meeste parkieten werden in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam geteld. Maar allerlei grotere plaatsen in de Randstad hebben inmiddels slaapplaatsen met honderden vogels. Het succes van de Halsbandparkiet heeft te maken met de combinatie van milde winters en voldoende voedsel.

🌿 Een vrouwtje Halsbandparkiet in de nestopening. Foto: Harvey van Diek

Toepassingen

Trends over de voor- of achteruitgang van vogels en informatie over de (veranderingen in) verspreiding zijn vaak de basis voor verder (toegepast) onderzoek. In 2021 zijn deze onder meer gebruikt voor analyses van de gevoeligheid van vogels voor plaatsing van windturbines, onderzoek aan de populatiedynamiek van kustvogels en maatregelen die hen een handje helpen en voor de voorbereiding van het Jaar van de Merel. Informatie van Sovon wordt daarnaast regelmatig door derden gebruikt in juridische procedures.

Wespendief en windenergie op de Veluwe

Plaatsing van windturbines op de Veluwe is ecologisch en juridisch niet haalbaar vanwege te hoge risico's op aanvaring met de Wespendief. Rondom de Veluwe zijn er wel mogelijkheden. Dit blijkt uit onderzoek naar de effecten van windenergie op en rondom de Veluwe dat Sovon samen met bureau Altenburg & Wymenga uitvoerde. De Veluwe vormt een belangrijk leefgebied voor de Wespendief, een soort die onder druk staat. De plaatsing van windturbines kan leiden tot aanvaringslachtoffers onder deze schaarse roofvogel, waardoor de lokale populatie verder onder druk kan komen te staan. Dit is onderzocht met een rekenmodel op basis van meer dan 300.000 GPS-punten afkomstig van gezenderde Wespendieven op de Veluwe. Er is ook gekeken naar de effecten van windturbines in een zone tot acht kilometer rondom de Veluwe. De exacte aanvaringsrisico's daar zijn afhankelijk van het aantal turbines en de afstand tot de Veluwerand. Om deze risico's te verkleinen zijn maatregelen mogelijk, zoals het stilzetten van de rotorbladen in de nazomer als de vogels meer buiten het Natura 2000-gebied komen. De onderzoekers hebben verschillende scenario's doorerekend die aantonen hoe groot de effecten zijn met of zonder maatregelen.

Sovon draagt bij aan onderzoek voor Wij&Wadvogels

Veel vogels die rond de Waddenzee broeden hebben het zwaar. Soorten als de Kluut, Bontbekplevier, Strandplevier en Visdief brengen bijna ieder jaar te weinig jongen groot. Dit leidde tot een actieplan voor de broedvogels in de Waddenzee. Met het actieplan Wij&Wadvogels van Vogelbescherming en acht partners, met name lokale natuurbeheerders, worden maatregelen genomen om de kwetsbare populaties te helpen zoals nieuwe broedgelegenheden aanleggen, rustmaatregelen en beter afgestemd beheer. Door het tellen van broedparen en het volgen van het broedsucces onderzoekt Sovon welke maatregelen het meest effectief zijn om in de toekomst toe te passen. Daarnaast worden vogels voorzien van kleurringen die worden afgelezen door vrijwilligers. Met de aflezingen kunnen we de verplaatsingen en plaatsrouwheid tussen en binnen broedgebieden in kaart brengen, niet alleen binnen de Waddenzee maar ook tussen gebieden in het IJsselmeer en de Delta, eveneens regio's waar belangrijke aantallen kustbroedvogels broeden. Om de verplaatsingen en vooral het belang van de relatie tussen broedgebieden en foerageergebieden vast te stel-

⚡ De windenergie gevoeligheidskaarten zijn behulpzaam bij de planning van locaties voor windturbines. Foto: Rob Buiters

len, worden enkele soorten ook van zenders voorzien. De eerste fase van het project is in 2021 van start gegaan en loopt tot en met 2023.

2021: Voorstudie Jaar van de Merel 2022

Vogelbescherming Nederland en Sovon Vogelonderzoek Nederland hebben 2022 uitgeroepen tot Jaar van de Merel. De Merel is de meest talrijke broedvogel van Nederland, althans tijdens de laatste atlasperiode (2013–2015). Sinds Merels de menselijke omgeving verkenden als broedgebied, hebben ze zich hier met zeer groot succes op aangepast. Toch neemt de Merel in recente jaren sterk af (29 procent sinds 2016). De droogte van de afgelopen jaren, de verminderde reproductie en de recente besmettingen met het usutuvirus spelen hierbij waarschijnlijk een rol, maar de precieze oorzaken zijn onbekend. Om meer inzicht te krijgen in de achtergronden van de populatieontwikkeling van de Merel, onderzoeken we in het Jaar van de Merel in 2022 een aantal ecologische aspecten van de soort met de hulp van vogeltellers

en een breed publiek. In 2021 is hiervoor een uitgebreide voorstudie gedaan.

Vogelkoor in het voorjaar verstilt

Elke nieuwe lente brengt wat minder geluid. De ochtendkoren van zingende vogels in zowel Europa als Noord-Amerika worden namelijk minder luid en gevarieerd. Dat blijkt uit een grootschalig internationaal onderzoek, op 2 november 2021 gepubliceerd in Nature Communications, onder leiding van de University of East Anglia en met medewerking van Sovon Vogelonderzoek Nederland.

De afname in diversiteit en intensiteit van vogelzang in de vroege ochtend is een gevolg van het verlies aan biodiversiteit en de daarmee samenhangende verandering van vogelgemeenschappen. Aangezien mensen vaker vogels horen dan zien, is de vermindering van de kwaliteit van het natuurlijke vogelkoor waarschijnlijk een belangrijke manier waarop mensen het aanhoudende verlies aan biodiversiteit beleven.

🦋 *Cursus merelnesten zoeken. Foto: Harvey van Diek*

Publicaties

Onderzoeksresultaten worden gepubliceerd op verschillende manieren en voor een breed scala aan doelgroepen: via het eigen blad *Sovon-Nieuws*, in *Limosa*, rapporten, (populair) wetenschappelijke publicaties en online nieuwsberichten in sociale media en traditionele nieuwsbronnen.

Sovon-Nieuws

Sovon-Nieuws, het tijdschrift voor alle leden van Sovon, verscheen in 2021 viermaal in een oplage van 5.300 exemplaren.

In 2021 verschenen Sovon rapporten

[Alle rapporten staan op de website.](#)

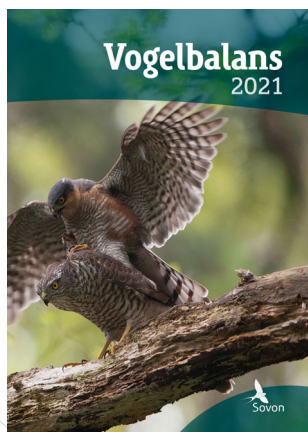
Limosa

Limosa wordt samen met de Nederlandse Ornithologische Unie uitgegeven. De redactie, met als secretaris Romke Kleefstra, opereert onafhankelijk. In 2021 verschenen vier reguliere nummers, waarbij de oplage werd verhoogd naar 2.360 exemplaren. De toename zit vooral in een lichte toename van het aantal pluslidmaatschappen.

In 2021 verschenen (populair) wetenschappelijke publicaties

[Alle artikelen staan op de website.](#)

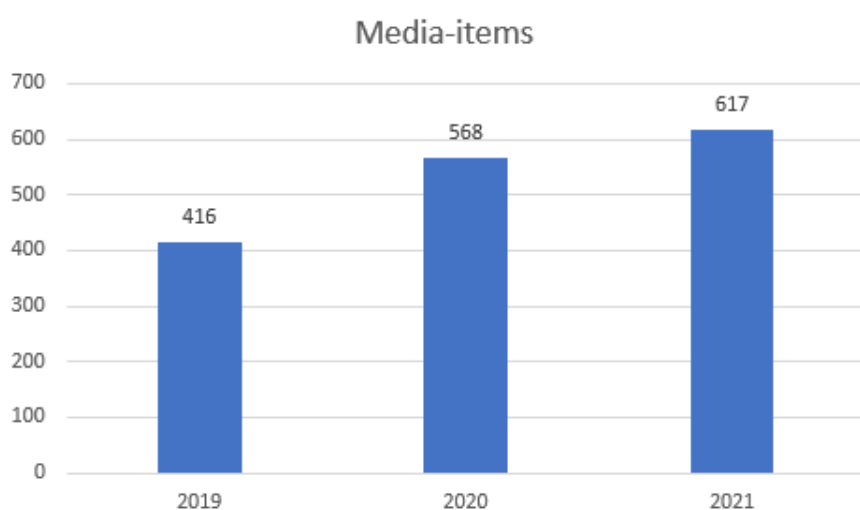

Vogelbalans in het teken van roofvogels

De jaarlijkse Vogelbalans kreeg in 2021 een gewijzigde opzet en werd in een nieuw, fris jasje gestoken. Voortaan wordt gestart met de trends van zowel de winter- als broedvogels. Daarna volgt het themadeel: dit jaar werd het wel en wee van onze roofvogels uitgediept. De belangrijkste ontwikkelingen van alle vijftien in ons land voorkomende soorten werden op een rij gezet.

Sovon in het nieuws

De media weten Sovon prima te vinden, al is het maar door te verwijzen naar de vogelgegevens op de website of in de Vogelatlas. Maar ook is Sovon zelf regelmatig aan het woord in de krant, op radio of televisie. De afgelopen drie jaar is het aantal items waarin Sovon is genoemd flink toegenomen (zie figuur 2), van 416 vermeldingen in 2019 tot 617 vermeldingen in 2021.

Figuur 2. aantal vermeldingen van Sovon in print en online media. Bijdragen op radio en televisie waarvan geen melding is gemaakt op een website, kunnen in de cijfers ontbreken. De werkelijke aantallen media-items liggen dus nog iets hoger.

Top 4 in het nieuws

In de 617 artikelen in kranten, tijdschriften, radio en televisie sprongen onderstaande onderwerpen er uit:

Er klinken steeds minder vogels in het voorjaar

Een nieuwe lente, een nieuw geluid, maar met steeds minder vogelzang. Een team van internationale onderzoekers heeft vastgesteld dat de ochtendkoren van vogelzang in Noord-Amerika en Europa de afgelopen 25 jaar langzaam verstomden en minder gevarieerd zijn geworden.

[Lees meer](#)

Klimaatconflict in de polder

Een zeldzame roofvogel zorgt voor hoofdbreken in Gelderland. Tientallen windmolens op de Veluwe moeten daarom voorlopig worden geschrapt uit de klimaatplannen. Maar 'wint' de natuur het altijd van de molen of is dit een uitzondering? Pointer onderzoekt het protest tegen windmolens in en nabij natuur- en recreatiegebieden.

[Bekijk de uitzending](#)

Boerenlandvogels krijgen veel minder jongen

Ondanks beschermende maatregelen neemt het aantal jongen van boerenlandvogels sterk af, stelt het Centraal Bureau voor de Statistiek.

[Lees meer](#)

Is er door de aalscholver te weinig vis voor de visserij? 'De afgunst en haat voor dit dier is zo oud als de weg naar Kralingen'

De voltallige visserijcommissie van het Europees Parlement wil dat Brussel de aalscholver per onmiddellijk zijn bedreigde status afpakt.

[Beluister de uitzending](#)

Top nieuwsbronnen

Het AD schreef het vaakst over Sovon (54 artikelen in 2021). Ook De Gelderlander timmerde flink aan de weg (31 artikelen). In onderstaand overzicht staan de tien belangrijkste nieuwsbronnen voor Sovon in 2021, afgemeten naar potentieel bereik.

Figuur 3: potentieel bereik in diverse media van berichten over Sovon. Een getal van 529,6 M (AD.nl) betekent dat alle berichten in het AD in 2021 bij elkaar opgeteld in potentie 529,6 miljoen keer zijn bekeken. In potentie, want dat een bericht in het AD staat, wil niet zeggen dat iemand het ook daadwerkelijk leest.

Top 10 Publications by Reach

Nature Today

Het medium Nature Today wordt steeds belangrijker voor Sovon. Twee keer per maand publiceert Sovon hier een nieuwsbericht. In totaal zijn deze berichten 145.501 keer weergegeven in 2021. Een stijging van 40 procent ten opzichte van 2020 (en in 2020 25 procent ten opzichte van 2019). Hieronder de tien best gelezen artikelen

Titel	Datum	Aantal keer gezien
Wat eten de Merels in jouw tuin?	31-12-2021	17.716
Ijs en sneeuw: vogels zetten zich schrap	14-2-2021	12.430
Wanneer legt de koolmees haar eerste ei?	23-4-2021	12.168
Wolvenvogels gevolgd	23-6-2021	10.486
Houtsnip blijft broekpilot	26-2-2021	8.905
Roofvogels vertellen het hele verhaal	6-12-2021	7.234
Ganzen vroeg terug van de toendra	24-9-2021	7.005
Een kijkje in het broedsucces van de merel	21-5-2021	6.219
Nederlandse broedvogelbevolking drastisch veranderd	12-10-2021	5.377
Veel vogels weten natuurinclusieve polder Rhoon te vinden	31-1-2021	4.773

<< *Wespendieven en windmolens gaan slecht samen. Foto: Harvey van Diek*

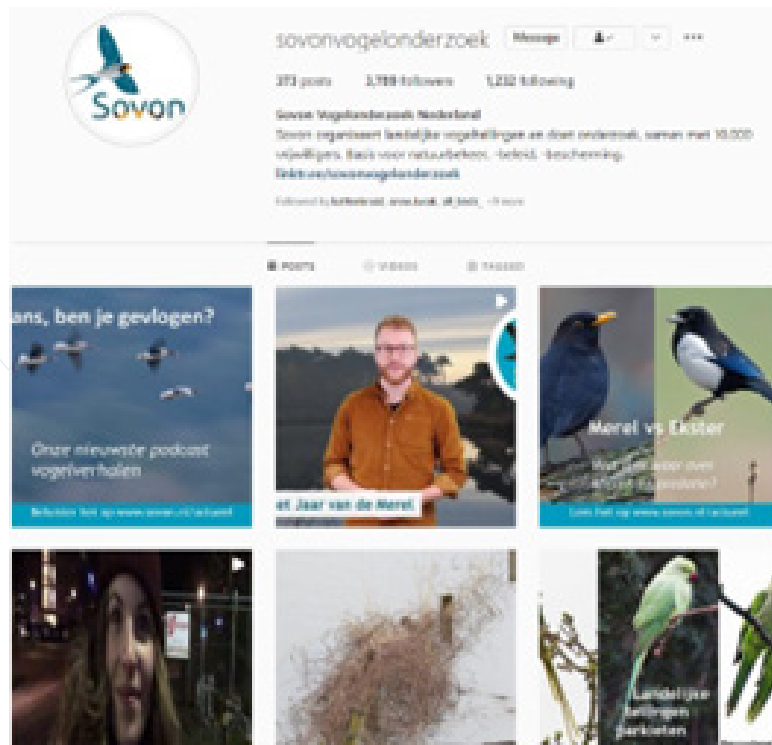
Sociale media

Als het over vogels gaat op sociale media, is Sovon nooit ver weg met ca. 250 berichten op Twitter en Facebook en ongeveer 100 op Instagram en 50 op LinkedIn. Sovon werd daarnaast in meer dan 4.000 posts vermeld, met name op Twitter. De vier twitteraars die Sovon in 2021 het meest een warm hart toedragen zijn @anouk_houten, @claudia_181975, BouwmeesterHB en @herman05.

Kijkers en volgers

Sovon is nog steeds het meest actief op Twitter en Facebook, maar verzamelt ook steeds meer volgers op andere kanalen:

Medium	Volgers	Stijging t.o.v. 2020
Twitter	13.562	+ 8%
Facebook	9.019	+ 6,5%
Instagram	3.789	+ 41%
LinkedIn	3.588	+ 27,5%

Ook de belangstelling voor [het YouTube-kanaal van Sovon](#) groeit. Op dit moment staat er 284 video's online, die in totaal 74.420 keer zijn weergegeven in 2021. De meest populaire video met het eerste deel van de geluidenworkshop is in totaal al 14.639 keer bekeken. De online workshops nemen verreweg het grootste deel van de kijkcijfers voor hun rekening.

ANBI

Giften en donaties

Sovon heeft een ANBI-status, wat betekent dat de organisatie is erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Dankzij dit keurmerk zijn giften fiscaal aftrekbaar. Donaties en nalatenschappen komen dus volledig ten goede aan vogelonderzoek en onderhoud van het vrijwilligersnetwerk. Hoewel 95% van de inkomsten van Sovon voortkomt uit betaalde opdrachten, zijn giften belangrijk voor het werk van Sovon. Dankzij deze bijdragen kunnen we bijvoorbeeld projecten als LiveAtlas mogelijk maken en onderzoek doen naar vraagstukken die wij als vereniging belangrijk vinden, maar waarvoor financiering ontbreekt. Daarnaast worden giften ingezet om het vrijwilligersnetwerk te versterken, de mogelijkheden voor digitale invoer te verbeteren en publicaties te ondersteunen.

Liveatlas belangrijkste bestedingsdoel

Na de presentatie van de Vogelatlas werd LiveAtlas gelanceerd. De waarde van het project zal met het groeien van de jaren steeds meer blijken. Voor de financiering is Sovon afhankelijk van fondsen en donaties. Daarmee kunnen we de validatie van gegevens uitvoeren, nieuwe deelnemers begeleiden bij de start en de online functionaliteiten voor de deelnemers langzaam uitbreiden. Aan donaties, extra giften bij de contributie en periodieke giften, kwam ruim € 9.500,- binnen. Vermeldenswaardig eind 2021 was een donatie van ruim €1.700,- uit de erfenis van gepassioneerd vogelteller Coen van Raaij door de verkoop van zijn vogelboekencollectie. Daarnaast ontving Sovon een legaat van €10.000,- vanuit het testament van fervent vogelliefhebber mevrouw Nijland-Groen. Meer informatie: sovon.nl/anbi en sovon.nl/schenken

Rob Goldbach Publicatie Fonds

Het Rob Goldbach Publicatie Fonds is een speciaal fonds van Sovon. Met het fonds wil Sovon een bijdrage leveren aan de totstandkoming van (populair) wetenschappelijke artikelen en andere publicaties over vogelonderzoek. Publicaties door vrijwilligers en/of vogelwerkgroepen uit de achterban van Sovon hebben een streepje voor. Zo wil Sovon met het fonds een bijdrage leveren aan de totstandkoming van regionale publicaties, zoals een Avifauna of een jubileumoverzicht.

In 2021 is in totaal €2.534 besteed aan vijf publicaties vanuit de achterban. Daarnaast is voor een publicatie een verplichting aangegaan van €1.000,-. De volgende publicaties ontvingen in 2021 een financiële bijdrage of toezegging:

- Ecologie en verplaatsingsgedrag van de IJsvogel
- Grutto, portret van een icoon
- Sinagote – het levensverhaal van een Lepelaar
- Vogelatlas van Amsterdam
- Vogels in de Zeevang 2000-2020
- Kraanvogels in Nederland

Het in 2021 verkregen legaat van €10.000 is in zijn geheel toegevoegd aan het Rob Goldbachfonds dat daarmee uitkwam op een totale omvang van €13.250 per 31 december 2021.

Meer informatie: sovon.nl/rob-goldbach-publicatie-fonds

TEYTLERS

VOGELPRACHT

17 JULI - 9 JANUARI

Mede mogelijk gemaakt door Sovon

BankGiro
Loterij

HEERLEM

MUSEUM·VAN·DE·VERWONDERING

Organisatie in 2021

Bestuur: leden en nevenfuncties

De volgende personen hadden in 2020 zitting in het bestuur:

Edwin Kok (voorzitter) directeur/eigenaar van Cocus Consult; nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht ROC Midden Nederland (sinds 2015)
- Voorzitter auditcommissie (sinds 2020)

André Stougie (penningmeester), manager Regulations and Policies bij Rabobank; nevenfunctie: geen

Susan Kaak (secretaris, tot november 2021) advocaat IT en intellectueel eigendomsrecht, partner bij Ventoux Advocaten; nevenfuncties:

- Lid van de Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten
- Docent beroepsopleiding advocatuur

Mark Giesbers (secretaris, vanaf november 2021), zelfstandig innovatie- en subsidieadviseur; nevenfunctie:

- bestuurslid van de stichting All4Small

Marthe Jongmans (lid), senior accountmanager Foundations en Public Sector Partnerships bij het Wereld Natuur Fonds; nevenfunctie: geen

Tina Leguijt (lid), directie teamlid en kwartiermaker divisie 4 College ter Beoordeling van Geneesmiddelen; nevenfunctie: geen

Bart Nolet (lid per november 2021), onderzoeker en groepsleider NIOO-KNAW; nevenfunctie:

- Bijzonder hoogleraar IBED, FNWI Universiteit van Amsterdam

Ben van Os (lid), directeur/eigenaar van Os.EUadvice; nevenfunctie:

- Bestuurslid Werkgroep Avifauna Drenthe - 2014 tot heden (voorzitter vanaf 2018)

Marcel Visser (lid tot november 2021), hoofd afdeling Dierecologie NIOO-KNAW; nevenfuncties:

- Bijzonder hoogleraar Rijksuniversiteit Groningen
- Bijzonder hoogleraar Wageningen Universiteit en Research
- Voorzitter Netherlands Society for Evolutionary Biology (NLSEB), 2018 tot heden

Het bestuur vergaderde in 2021 zeven keer, grotendeels digitaal.

Wetenschappelijke Begeleidingscommissie

In 2021 bestond de Wetenschappelijke Begeleidingscommissie van Sovon uit prof. dr. Christiaan Both (RUG) (voorzitter), dr. Henk van der Jeugd (Vogeltrekstation / NIOO), dr. Emiel van Loon (UvA), prof. dr. Bart Nolet (NIOO/UvA, WBC vertegenwoordiger vanuit het bestuur per november 2021), dr. Aafke Schipper (RU), prof. dr. Merel Soons (UU), prof. dr. Marcel Visser (NIOO/ WUR/ RUG, WBC vertegenwoordiger vanuit het Sovon bestuur tot november 2021). De WBC kwam in 2021 tweemaal bijeen.

Ledenraad

De ledenraad bestond in 2021 uit de volgende leden: Jan de Beer (Utrecht), Wim van Boekel (Groningen), Maurits de Brauw (Zeeland), Arjo Bunscoeke (Groningen), Eric van Damme (Brabant-West), Hans Dijkstra (Noord-Holland-Noord), Ger Duijf (Brabant-West), Antje Ehrenburg (Noord-Holland-Zuid), Fons van Haelst (Utrecht), Pieter Hielema (Utrecht), Bert Jager (Veluwe), Dini Helmers (Zeeland), Wynand Koekoek (Twente), Joop Kramer (Drenthe), Ed ter Laak (Flevoland), Jan de Leeuw (Brabant-Oost), Joop de Leeuw (Zuid-Holland-Noord), Jan Lohuis (Twente), Erik Macco (Limburg-Zuid), Mary Mombarg (Achterhoek), Henrik de Nie (Grote Rivieren), Jacques van der Ploeg (Flevoland), Dirk Prop (Noord-Holland-Zuid), Marco van Reenen (Veluwe), Jos Scholten (Overijssel-West) Eelke Schoppers (Drenthe), Harry Smit (Noord-Holland-Noord), Hein Verkade (Zuid-Holland-Noord), Simon Vink (Grote Rivieren), Klaas Visser (Friesland), Hub Vroomen (Limburg-Zuid), Marten Weselius (Friesland), Bastiaan van de Wetering (Zuid-Holland-Zuid), Mignon van den Wittenboer (Brabant-Oost) en Miranda Zutt-van der Made (Noord-Holland-Noord). In oktober 2021 traden Fons van Haelst, Simon Vink, Hub Vroomen en Miranda Zutt-van der Made toe; Antje Ehrenburg, Pieter Hielema, Jan de Leeuw, Henrik de Nie en Harry Smit namen afscheid.

De ledenraad kwam in 2021 driemaal bijeen, waarvan tweemaal digitaal.

Vrijwillige coördinatoren

Districtscoördinatoren meetnet Broedvogels

Peter van den Akker, Leo Ballering, Patrick Bergkamp, Roland-Jan Buijs, Arend-Jan van Dijk, Bert Dijkstra, Viktor Eggenhuizen, Ton Eggenhuizen, Hans van Gasteren, Ronnie Hullegerie, Nicky Hulsbosch, Marcel Klootwijk, Matthias Koster, Thijs Oonk, Wilco Stoopendaal, Gerard Tamminga, Sander Terlouw, Hans Peter Uebelgünn en Mark Zekhuis.

Regiocoördinatoren meetnet Watervogels

Mervyn Roos en Harold Steendam.

« Langjarig redacteur van Sovon, Fred Hustings, ging in 2021 met pensioen.
Foto:Harvey van Diek

Medewerkers bureau Sovon

Directie en MT

Theo Verstrael (directeur), Julia Stahl, Carolyn Vermanen en Rob Vogel (overige MT-leden).

Afdeling Bedrijfsvoering

Kim Bosman, Michelle Deen, Renate Eertink, Michel Hengst, Carolin Mix, Renske Westra en Jeroen van Zuylen.

Afdeling Communicatie

Jelle Abma, John van Betteray, Harvey van Diek, Albert de Jong, Marwa Kavelaars en Marcel Wortel.

Afdeling Onderzoek

Pauline Alefs, Peter de Boer, Vincent de Boer, Loes van den Bremer, Symen Deuzeman, Jacintha van Dijk, Sjoerd Duijns, Bruno Ens, Ruud Foppen, Bas Hissel, Christian Kampichler, Linda van Kappel (Het Natuurloket t/m oktober 2021), Romke Kleefstra, André van Kleunen,

Erik Kleyheeg, Frank Majoor, Petra Manche, Willem van Manen, Kees Oosterbeek, Maja Roodbergen, Marc van Roomen, Hans Schekkerman, Jan Schoppers, Henk Sierdsema, Roy Slaterus en Bram Ubels.

Ard Wagenaar, Dirk Prop, Jesse Keijzer, Joep Hooymans, Klaas Jager, Lieuwe Dijkse, Mark Gal, Martin Brandsma, Piet Schermerhorn en Ted Sluifster versterkten het team van veldmedewerkers in het voorjaar.

Afdeling Monitoring

Team Monitoring

Arjan Boele, Joost van Bruggen, Paul van Els, Bernice Goffin, Menno Hornman, Fred Hustings (t/m juni 2021), Michel Klemann, Kees Koffijberg, Jelle Postma, Sjouke Scholten, Chris van Turnhout en Jan-Willem Vergeer.

Team Databeheer & Webontwikkeling

Yvonne Boesten, Sjoerd Bosch (t/m december 2021), Ellis Hettinga, Jos van Kessel, Willy-Bas Loos (t/m november 2021), Lara Marx, Jeroen Nienhuis, Gerard Troost, Erik van Winden en Dirk Zoetebier.

Vrijwilligers bureau Sovon

Patrick Bergkamp, Mark Gal, Derick Hiemstra, Peter Meiningers, Ed Stikvoort en Wolf Teunissen.

Stagiairs

Lucas den Besten, Nicky Brouwer, Celine Dootjes, Michaël Duijsens, Perle Fleskens, Kevin Harmsen, Anne Herremans, Koen Hiemstra, Jeroen Hoek, Rens Keijsers, Mark van der Meij, Stella Muskens, JanJaap Pool, Karlijn Pranger, Emil Ringeling, Niels van der Vegt, Niels van der Velde, Anouk Waanders en Yannick Wiegers.

Sovon Vogelonderzoek Nederland

Postbus 6521
6503 GA Nijmegen
Tel. 024 7 410 410
info@sovon.nl
www.sovon.nl

